

Metoda naukowa w nauczaniu przyrodniczym.

Anna Karpowicz

konsultant ds. edu.przyrodniczej

Jakie umiejętności musimy kształcić u uczniów?

- ▶ **myślenie naukowe**
- ▶ **umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy oraz wykorzystywania informacji**
- ▶ **uczenia się i samokształcenia**
- ▶ **współpracy**

Jak możemy to osiągnąć ?

zmiana udziału metod nauczania

częściej

metody kierowania samodzielną pracą uczniów

czyli

**przez obserwacje i eksperymentowanie
do wiadomości i umiejętności**

Myślenie naukowe

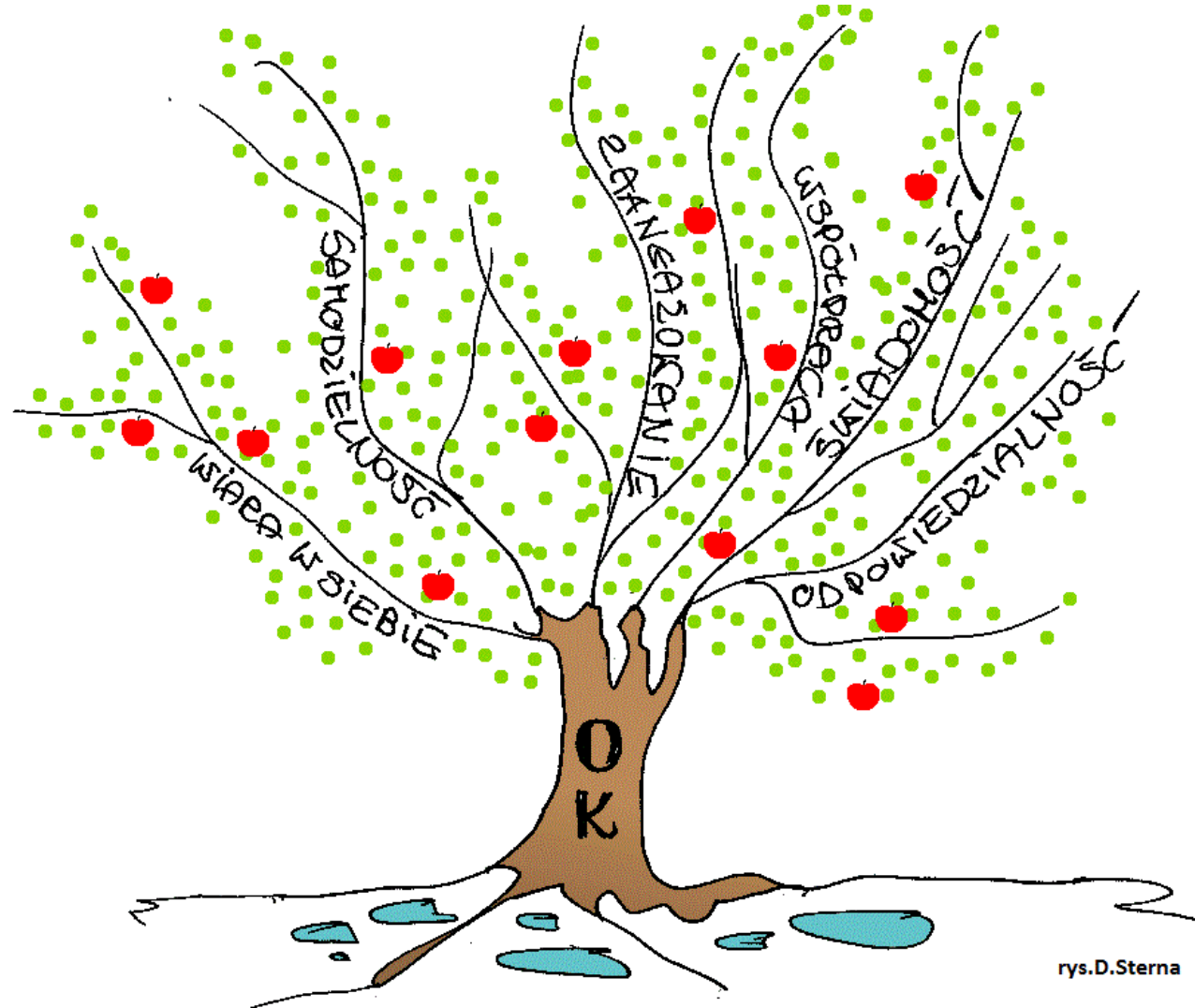

METODYKA BADAŃ
NAUKOWYCH

OD CZEGO ZACZAĆ ?

od metodyki badań naukowych

Formy metod naukowych

Wyróżnia się dwie główne metody badań:

- obserwacja - jest planowanym i systematycznym gromadzeniem faktów połączonym z ich analizą. Obserwację cechuje brak ingerencji badacza w proces, który jest analizowany.
- eksperyment - polega na wprowadzeniu przez badacza zaplanowanej zmiany jednego czynnika lub grupy czynników w badanym procesie, przy jednoczesnym monitoringu pozostałych czynników. Istotną cechą prawidłowo prowadzonego eksperymentu jest minimalizowanie wpływów zmiennych niezależnych, zakłócających pomiar zmiennej zależnej.

Jakie umiejętności kształcą uczniowie samodzielnie wykonując eksperymenty?

MYŚLENIA NAUKOWEGO

- ▶ logicznego myślenia, obserwacji, dokumentowania wyników doświadczenia, krytycznej analizy wyników, przetwarzania danych, wyszukiwania informacji z różnych źródeł, dyskusji, wnioskowania,
- ▶ stawiania pytań naukowych
- ▶ odróżniania opinii od faktu naukowego,
- ▶ swobodnego poruszania się w natłoku informacji

ROZUMIENIA OTACZAJĄCEGO ŚWIATA

Dlaczego droga do wiedzy przez eksperyment ?

Wiedza

nie jest biernie przyjmowana,
ale
aktywnie budowana przez ucznia
dzięki procesom poznania

(Wheatley, 1991)

Co usłyszę, zapomnę,
co zobaczę, zapamiętam,
co zrobię, zrozumiem.

Konfucjus

Dlaczego zaczynać lekcje od eksperymentów i obserwacji ?

- ▶ zwiększamy zainteresowanie ucznia tematem,
- ▶ nawiązujemy do życia codziennego
- ▶ pobudzamy do aktywności na lekcji
- ▶ w najefektywniejszy sposób kształcimy

Eksperyment wzmacnia u uczniów:

- zrozumienie pojęć naukowych
- zainteresowanie i motywację
- umiejętności praktyczne
- umiejętności rozwiązywania problemów
- nawyk rozumowania naukowego
- rozumienie istoty nauk przyrodniczych

Co daje eksperyment na lekcji?

- wzmacnia zainteresowanie przedmiotami przyrodniczymi zarówno
- zdolnych, jak i słabszych uczniów
- podwyższa motywację nauczycieli
- wzmacnia pozytywne relacje społeczne w grupie
- zwiększa rozumienie czym jest wiedza naukowa i jak powstaje

O czym uczeń musi pamiętać ?

1. Zestawienie, opracowanie i porównanie wyników
2. Interpretacja uzyskanych wyników
3. Weryfikacja hipotez
4. Formułowanie wniosków
5. Dyskusja wyników

Integrowanie wyników uzyskanych w toku teoretycznych analiz,
empirycznych badań z posiadaną wiedzą

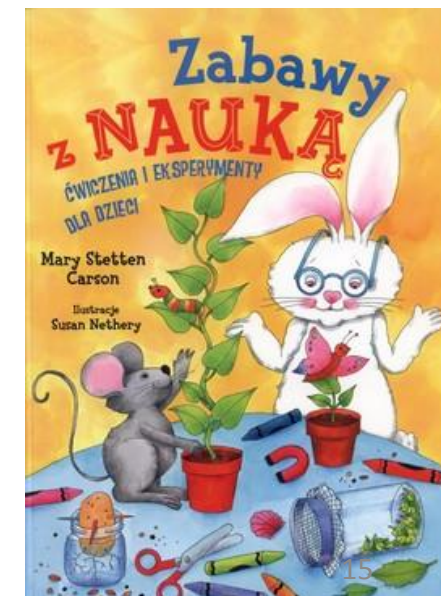
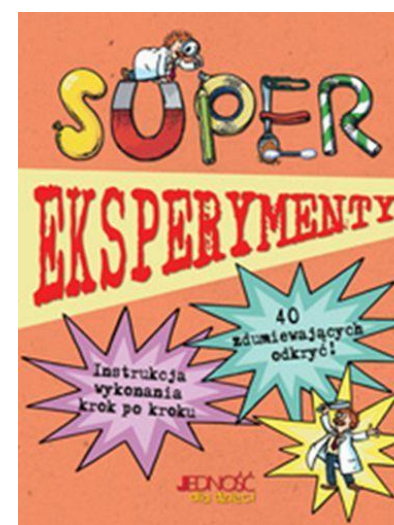
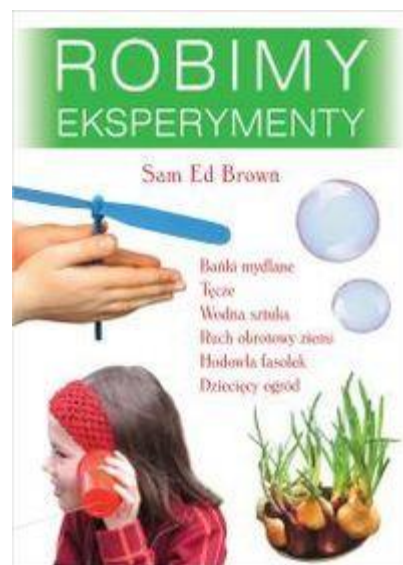
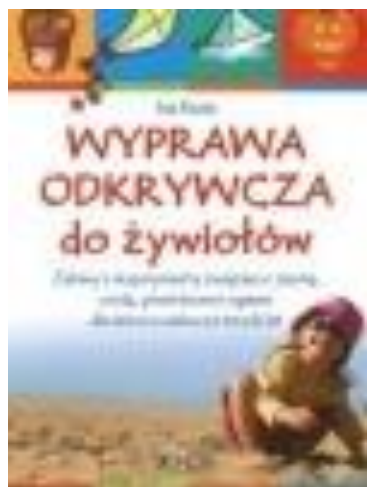
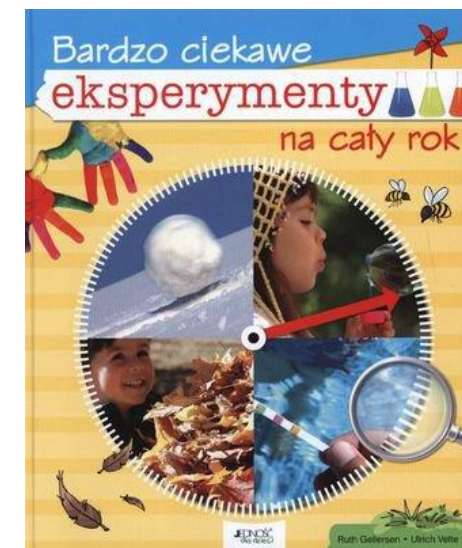
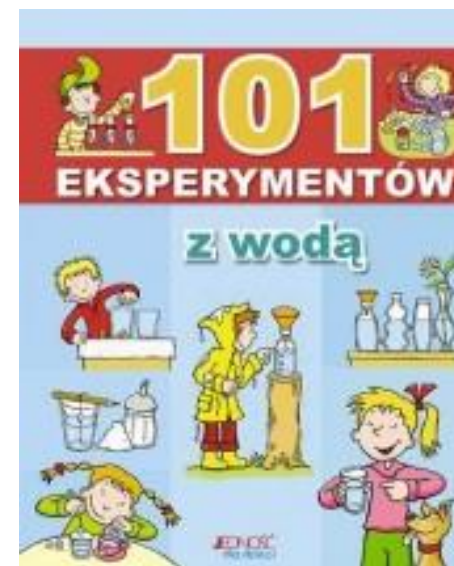
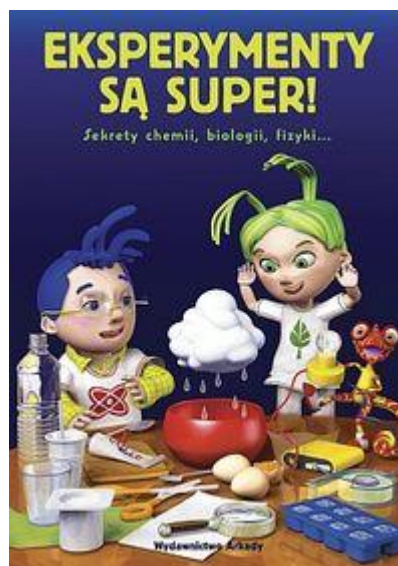
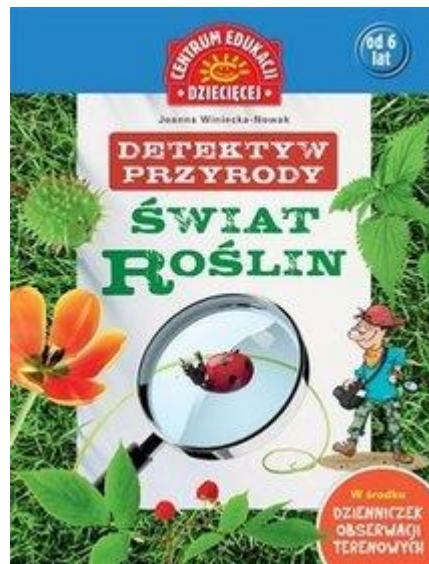
6. Opracowanie wniosków końcowych

Znajomość metodyki badań naukowych

Uczeń

- ▶ planuje, przeprowadza, dokumentuje obserwacje, doświadczenia,
- ▶ określa warunki doświadczenia,
- ▶ rozróżnia próbę kontrolną i badawczą,
- ▶ formułuje problemy badawcze, hipotezy, wnioski;

9 zł 29 zł 16 zł, 23 zł, 13 zł, 19 zł- empik, jednostka

Od eksperymentu do wiedzy

WYSZUKUJEMY w podstawie programowej treści związane z formami metody naukowej: eksperyment, obserwacja, doświadczenia, pokaz.

